

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rkp. 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: 249/2008/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

6/2009. (I. 21.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) a budapesti lakos panaszos¹ 2008. október 8-án előterjesztett panaszát a 2009. január 21-én én – dr. Juhász Imre elnökhelyettes, testületi tag távollétében – tartott zárt ülése alapján.

á t t e s z i

az intézkedést fogantató szerv, a Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) vezetőjéhez.

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben alapjogot csekély mértékben sértő intézkedésre került sor, ezért a Testület a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 93.§-ának (2) bekezdése szerint a panasz áttételéről döntött.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

A panaszos a 2008. október 4-én vele szemben fogantató rendőri intézkedéssel szemben terjesztette elő panaszát, amellyel kapcsolatosan az alábbiakat adta elő.

A panaszos a fenti napon 18 óra 25 perc körüli időben Budapest VI. kerületében az Andrásy úton, a Hősök tere mellett, a Milleneumi (M1) földalatti bejárata közelében a járdán várakozott, amikor „egy nagyobb csoport rendőr állta körbe”.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

A panaszos beadványa szerint a rendőrök tisztelgés, napszaknak megfelelő köszönés és az „intézkedés kezdeményezésének közlése nélkül” kérték a panaszos személyi igazolványát. A panaszos a kérésnek eleget téve átadta igazolványát, majd az egyik intézkedő rendőr – aki a panasz szerint továbbra sem közölte nevét és azonosító számát – a panaszos személyes adatait és lakcímét RK lapra jegyezte fel. A panaszos sérelmezi, hogy erre annak ellenére került sor, hogy ő szabálysértést nem követett el, ellene feljelentést nem tettek, eljárást nem indítottak. Sérelmezi továbbá, hogy ruházatát, táskáját nagy nyilvánosság előtt indokolás nélkül kutatták át a rendőrök.

Az intézkedést és az átadott igazolvány adatait a panaszos elmondása szerint a (...) azonosító számú rendőr – a panaszos hozzájárulása nélkül – videofelvételen rögzítette, amelynek okáról, jogalapjáról semmiféle tájékoztatást nem nyújtott.

Megjegyzi, hogy az intézkedés során jelen voltak a (...),(...) és a (...) azonosító számmal rendelkező rendőrök is. Sérelmezi, hogy ezen három rendőr közül a két utóbbi rendőr ruházatán a rendőrség felirat magyar nyelven nem, csak a „Police” felirat volt olvasható. Ezzel kapcsolatban rögzíti, hogy tudomása szerint „a magyar rendőrség kötelékébe tartozó személyek bevetési öltözetén kötelezően feltüntetendő elem a magyar nyelvű Rendőrség felirat”.

A panasz szerint a fenti eljárás a panaszos emberi és alkotmányos jogait sértette, mivel az intézkedéseknek ésszerű, törvényes indoka nem volt. Megjegyzi: az adatvédelmi biztos több ügyben megállapította, hogy csak akkor fogadható el az igazoltatott személy adatainak rögzítése, ha azok további eljárás folytatása céljából szükségesek, kimondta továbbá, hogy a készletező, meghatározott cél nélküli adatgyűjtés alkotmányosértő. A panaszos a fenti intézkedést az alkotmányos jogbiztonság, a tisztességes eljáráshoz fűződő jog, személyes adatai védelméhez fűződő joga, és mozgásszabadsága megsértésének tartja.

A fentebb írtak alapján kéri, hogy az emberi méltóságát és a személyes adatok védelméhez való jogát megsértő személyek feljelentéséhez, az esetleges vádemeléshez szükséges adatait, így azok nevét, születési idejét, anyja nevét, lakcímét a Testület állapítsa meg és juttassa el a panaszoshoz, továbbá a kiállított RK lap és a panaszosról készült videofelvétel panaszosnak történő kiadása iránt intézkedjen.

Kéri, hogy az igazoltatásról kiállított lap és a videofelvétel beszerzéséről a Testület haladéktalanul intézkedjen, mivel álláspontja szerint a rendőri szervek előszeretettel hivatkoznak arra, hogy azokat 30 nap elteltével megsemmisítik.

Végül rögzíti, hogy a Testület közbenjárását a „leírt esethez hasonlóan tömegesen elkövetett jogellenes adatgyűjtés megszüntetése érdekében” kéri.

II.

A Testület a panasz kivizsgálásához szükséges információk beszerzése érdekében megkereséssel fordult a Budapesti Rendőr-főkapitány Rendészeti Helyetteséhez, aki az

alábbiakról nyújtott tájékoztatást. A panaszban említett napon az „Összefogás az Erőszak Ellen” civil tömörülés jelentett be demonstrációt 16 óra 30 perctől 21.00 óráig terjedő időre, amelynek keretében a résztvevők az Erzsébet térről vonultak a József Attila utca – Andrássy út – Oktogon – Kodály körönd útvonalon a Hősök terére.

A rendezvény miatt Budapest rendőrfőkapitánya 110-56/2008. ált. számú egyedi utasításával fokozott ellenőrzést rendelt el 2008. október 4-e 0.00 órától 24.00 óráig egész Budapest területére. Az utasítás szerint a biztosításba beosztott rendőri állomány feladata az esetleges jogsértések kialakulásának megakadályozása, és ennek keretében szűrőpróbaszerű igazoltatások, ruházat- és csomagátvizsgálások végrehajtása volt. Az utasítás indokolása szerint a tervezett rendezvényre tekintettel várhatóan megjelenő elmentéses érzelmi csoportok miatt a rendezvény előkészítése, lebonyolítása és utóbiztosítása, illetve a gyülekezési jogukkal élők biztonságának garantálása érdekében indokolt a személy- és gépjárműforgalom fokozott ellenőrzése.

A BRFK 2008. október 3-án, 13:17-kor közleményt adott ki a rendezvénnyel kapcsolatban. A közlemény utal a fokozott ellenőrzés elrendelésére, és rögzíti, hogy annak „célja a közbiztonságot veszélyeztető cselekmények, események megelőzése, megakadályozása. Az ellenőrzés keretében a rendőrség személyeket igazoltathat, ruházatukat, járművetek átvizsgálhatja, a közbiztonságra veszélyt jelentő eszközöket, anyagokat lefoglalhatja, illetve azoknak a rendezvény, esemény helyszínére történő bevitelét megtilthatja.” A közleményben szerepel továbbá, hogy a „fokozott ellenőrzés bevezetésével lehetőség nyílik arra, hogy a gyanús, feltehetően bűncselekményt vagy szabálysértést elkövetni szándékozó személyeket a rendőrség intézkedés alá vonjon. A maszkot viselő személyeket fokozottan ellenőrizzük, őket dokumentáltan igazoltatjuk és felhívjuk a figyelmüket a jogkövető magatartásra. A BRFK mindent megtesz annak érdekében, hogy a fokozott ellenőrzés a békésen demonstrálókat és az állampolgárokat ne zavarja, célja kizárólag a jogsértő cselekmények megelőzése, illetve megakadályozása.”

A BRFK ezen túlmenően tájékoztatta a Testületet a panaszban említett azonosítószámú rendőrök kilétéről, és megküldte e rendőrök közül háromnak a jelentését.

Az intézkedő r.ftörm, és két r.törm. – egymással szó szerint megegyező – jelentése szerint a három rendőr és a csoport parancsnoka, egy r.fhdgy a fent említett demonstráció biztosításában vett részt. A délutáni órákban azt az utasítást kapták, hogy vonuljanak át az Andrássy út Hősök tere felőli végéhez, és ott hajtsanak végre fokozott ellenőrzést, az ott tartózkodó személyeket igazoltassák, szabálysértés vagy bűncselekmény észlelése esetén pedig tegyék meg a szükséges intézkedéseket. Ezt a feladatot az utasítás szerint végrehajtották, jogellenes cselekményeket nem észleltek. A panasz érdemét tekintve a rendkívül lakonikus jelentések mindössze annyit tartalmaznak, hogy „az egyik intézkedés alá vont hölgy nehezményezte az igazoltatást és adatainak igazoltató lapon való rögzítését”.

Mivel a panaszos szerint az intézkedésről videofelvétel is készült, a Testület ennek megküldését is kérte a BRFK-tól, azonban e kérésnek a BRFK nem tett eleget. A Testületnek a kérdés tisztázására tett többszöri eredménytelen próbálkozása után a BRFK részéről eljáró személy végül azt a tájékoztatást adta, hogy a kérdéses videofelvétel nem található, azt a rendőrség megküldeni nem tudja.

III.

A Testület a rendelkezésére bocsátott iratok alapján arra a megállapításra jutott, hogy a panaszban említett esemény következtében a panaszost csekély fokú alapjogsérelem érte az alábbiakra tekintettel.

1. A Testület a rendelkezésre álló iratok alapján megállapította, hogy Budapest rendőr-főkapitánya a kérdéses időpontra Budapest területére fokozott ellenőrzést rendelt el. Az is megállapítható volt, hogy az ellenőrzésről, annak okáról és lehetséges következményeiről a közvéleményt a rendőrség közleményében megfelelően tájékoztatta.

Tekintettel arra, hogy a közelmúlt tapasztalataiból kiindulva alappal lehetett számítani a demonstráció helyszínén, illetve annak közelében rendbontók megjelenésére, a rendezvény helyszínéhez közeli területekre nézve a rendőrség – a Testület álláspontja szerint – indokoltan rendelt el fokozott ellenőrzést.

2. A panaszossal szemben foganatosított intézkedésekkel kapcsolatosan a Testület az alábbiak szerint foglalt állást.

Az Rtv. fokozott ellenőrzést szabályozó 30. §-a alapján „a Rendőrség a bűncselekmény elkövetőjének elfogása és előállítása, vagy a közbiztonságot veszélyeztető cselekmény vagy esemény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott nyilvános helyen vagy a közterület kijelölt részén [...] tartózkodókat igazoltathatja”.

Az Rtv. 29. §-ának (3) bekezdése szerint „az igazoltatás során rögzíteni kell – ha további intézkedéshez, eljáráshoz szükséges, vagy egyéb körülmények ezt indokolják – az igazoltatott személyazonosító adatait, az igazolvány sorozatát és számát, valamint az igazoltatás helyét, idejét és okát.”

A Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 38. §-ának (2) bekezdése értelmében „az igazoltatás során meg kell állapítani a személy azonosságát, és az igazoltató lapon rögzíteni kell annak az igazoltatottnak az Rtv. 29. §-ának (8) bekezdése szerinti személyazonosító adatait, az igazolványának sorozatát és számát, valamint az igazoltatásának helyét, idejét és okát, akinél ez a további intézkedéshez, eljáráshoz szükséges, vagy egyéb körülmények ezt indokolják”.

A Szolgálati Szabályzat 39. §-a értelmében „a fokozott ellenőrzés összehangolt és koncentrált rendőri szolgálati tevékenység, amelynek során a rendőrhatalóság illetékeségi területét vagy annak egy részét lezárják, és az ott tartózkodókat igazoltatják”.

Megállapítható, hogy a jogszabályi háttér meglehetősen tág teret biztosít a fokozott ellenőrzések alkalmával fogantatosítható rendőri intézkedéseknek, ezen belül is elsősorban az igazoltatásnak. Ennek keretében az állomány tagjainak nem kell olyan mértékig mérlegelniük az igazoltatás konkrét okainak meglétét, mint egy olyan igazoltatás során, amelyet saját kezdeményezésre, az Rtv. 29. §-a alapján fogantatosítanak, mert a fokozott ellenőrzés egyfajta mögöttes „felhatalmazást” jelent.

Ez ugyanakkor nem jelenti azt, hogy a fokozott ellenőrzés elrendelésével teljes mértékben megkerülhető az igazoltatás célhoz kötöttségének és megalapozottságának követelménye. Vizsgálható egyfelől, hogy a fokozott ellenőrzés elrendelése indokolt volt-e, másfelől az is, hogy a fokozott ellenőrzés keretében fogantatosított konkrét igazoltatás nem volt-e egyértelműen indokolatlan a fokozott ellenőrzés céljainak fényében.

A fokozott ellenőrzés elrendelésének feltételei a Testület szerint – a fent kifejtetteknek megfelelően – a rendezvénnyel érintett terület vonatkozásában fennálltak (márpedig a kérdéses igazoltatás ezen a területen belül történt).

A második kérdés eldöntése a panaszolt intézkedés egyedi körülményeinek vizsgálatát teszi szükségessé.

A panasszal érintett igazoltatásra – ahogyan az a BRFK október 4-ei eseményeket tartalmazó összefoglalójából kiderül – néhány perccel azt követően került sor, hogy a rendezvény a Hősök terén véget ért, tehát az térben és időben szorosan kapcsolódott a rendezvényhez, így a panaszos igazoltatása indokoltnak tekinthető.

A rendőrségnek azon eljárását, hogy a kiemelt kockázatú rendezvényekhez közeli időpontban és helyszíneken igazoltatásokat végez, indokolják az elmúlt időszak tapasztalatai, és az, hogy a különböző rendezvényekhez kapcsolódó jogellenes cselekmények résztvevőinek utólagos azonosítása jelentős nehézségekbe ütközik, márpedig a közrend és közbiztonság fenntartásának szempontjából nagyon fontos, hogy az ilyen magatartásokat hamar és következetesen kövesse felelősségre vonás.

A demonstrációkhoz kapcsolódó közrend elleni cselekmények elkövetőinek utólagos azonosíthatósága iránti igény az adatrögzítés lehetséges preventív hatásait is figyelembe véve indokoltá teszi az igazoltatások fogantatosításán túlmenően az igazoltatott személyek adatainak rögzítését is. A személyes adatok védelméhez fűződő jog ilyen helyzetekben összeütközésbe kerül a közrend és közbiztonság alkotmányos értékével, illetve az a mögött húzódó és abban megtestesülő egyéni alapjogokkal (a békés rendezvényen résztvevők gyülekezési joga, véleménynyilvánítási joga és testi épséghez fűződő joga). A Testület álláspontja szerint az alkalmasság, szükségesség és arányosság tesztjét alkalmazva, a személyes adatok védelméhez fűződő jog ilyen jellegű korlá-

tozása egy demokratikus társadalomban megengedhetőnek minősül, a panaszolt igazoltatás tekintetében így fennállt az Rtv. 29. §-ában megkövetelt, az adatok rögzítéséhez szükséges „egyéb körülmény”.

A kérdés vizsgálatakor a Testület azt is figyelembe vette, hogy a panaszosnak megvolt a lehetősége arra, hogy a panaszban említett nap eseményeiről, a fokozott ellenőrzés elrendeléséről, illetve annak lehetséges következményeiről előzetesen tájékozódjon, így tisztában kellett lennie azzal, hogy amennyiben a rendezvény helyszínének közelében tartózkodik, az igazoltatására sor kerülhet.

3. A panaszos panaszában sérelmezi, hogy ruházatát, táskáját nagy nyilvánosság előtt, indokolás nélkül átkutatta a vele szemben intézkedő rendőr.

Az Rtv. 30. §-ának (3) bekezdése értelmében a „Rendőrség a rendezvény, az esemény, továbbá a közlekedés biztonságát, a közterület rendjét veszélyeztető jogellenes cselekmény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott területre belépők és az ott tartózkodók ruházatát és járművét átvizsgálhatja, [...] a közbiztonságra veszélyt jelentő anyagokat, eszközöket lefoglalhatja, illetőleg azoknak a rendezvény, esemény helyszínére való bevitelét megtilthatja”. Ugyanezen jogszabály értelmező rendelkezései szerint, a 97. § (1) bekezdés b) pontja értelmében ruházat alatt az intézkedéssel érintett személy testén viselt, illetőleg az intézkedés helyszínén nála lévő, vagy a közvetlen felügyelete alatt, illetve rendelkezésére álló ruházatot, csomagot és tárgyat értünk.

A ruházat- és csomagátvizsgálás jogszerűségének megítélése tekintetében a Testület visszautal az igazoltatás és az adatok rögzítése kapcsán kifejtett azon gondolatmenetre, amely alapján a közelmúlt demonstrációkhoz fűződő tapasztalatai megteremtik a szükséges alapot a ruházat- és csomagátvizsgálások foganatosításához azzal, hogy az arányosság követelményét valamennyi intézkedés kapcsán vizsgálni és érvényesíteni kell.

A hivatkozott jogszabályhelyek és az eset sajátos körülményei alapján a Testület úgy véli, hogy a panaszolt intézkedést foganatosító rendőrök megfelelő jogalap birtokában, indokoltan végezték el a panaszos ruházatának és táskájának átvizsgálását.

4. A panaszos az intézkedés foganatosításának módjával kapcsolatosan sérelmezi, hogy az intézkedés megkezdésekor a rendőrök személyi igazolványukat és lakcímkártyájukat „tisztelgés, napszaknak megfelelő köszönés, intézkedés kezdeményezésének közzélése nélkül” kérte el, az intézkedésről videofelvételt készítő rendőr eljárása okáról nem nyújtott semmiféle tájékoztatást, és az adatokat feljegyző rendőr sem adott a panaszos számára elfogadható magyarázatot fellépése okáról, továbbá nem közölte a panaszossal nevét, azonosítószámát, rendfokozatát és szolgálati helyét.

Az Rtv. 20. §-ának (2) bekezdése szerint „a rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor – köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni”.

A panasz tartalmáról a rendőrség tájékoztatást kapott, mivel a panasz másolati példányát a Testület a panasz körülményeivel kapcsolatos megkereséséhez csatolta. Ennek ellenére a rendőri jelentések semmilyen nyilatkozatot nem tartalmaztak arról, hogy az eljáró rendőrök az intézkedéssel kapcsolatos követelményeknek megfelelően jártak volna el, és a körben akár az intézkedés célját, akár nevüket és azonosító számukat közölték volna a panaszossal, ezért a Testület e vonatkozásban a panaszos elmondását fogadta el döntésének alapjául.

Az Rtv. 20. §-ában rögzített követelmények azért bírnak különös jelentőséggel az intézkedés alá vont személy jogérvényesítési képessége szempontjából, mert csak abban az esetben gyakorolható érdemben a panasztételi jog, ha az intézkedéssel érintett személy az intézkedés okára, alapjára és az intézkedést foganatosító személy kilétére nézve birtokában van a valós és releváns információknak, ezek hiányában ugyanis nincs vele tisztában, ki ellen kell benyújtani a panaszát, nem tudja megfelelően megítélni a vele szemben foganatosított intézkedés jogszerűségét, és nem tud adott esetben hatékonyan érvelni az intézkedés jogszerűsége ellen sem.

Ennek elmaradása a panaszolt esetben a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét valósította meg. A jogbiztonság követelménye az Alkotmány 2. §-ának (1) bekezdésében foglalt jogállamiság kritériumából ered. Az Alkotmánybíróság több határozatában rámutatott, hogy a jogállamnak nélkülözhetetlen eleme a jogbiztonság. A jogállamiság egyik alapvető követelménye, hogy a közhatalommal rendelkező szervek a jog által meghatározott szervezeti keretek között, a jog által megállapított működési rendben, a jog által a polgárok számára megismerhető és kiszámítható módon szabályozott korlátok között fejtsék ki tevékenységüket [56/1991. (XI. 8.) AB határozat]. Az, ami a közhatalmi szervek (köztük a rendőrség) oldalán kötelezettségként jelentkezik, a másik oldalról – a velük kapcsolatba kerülő állampolgárok oldalán – jogként jelenik meg. A jogállamiság követelményét és a jogbiztonság elvét a jogalanyok tekintetében a tisztességes eljáráshoz való jog testesíti meg. Abban az esetben, ha egy kiemelten fontos közhatalmi funkciót ellátó és a társadalmi együttélési normák betartásáért elsődlegesen felelős szerv eljárása nem felel meg a jogi normáknak, sérül a tisztességes eljáráshoz való jog.

Amikor a közhatalmi szerv jogsértése a panaszjog hatékony gyakorlását veszélyezteti, aggálytalanul megállapítható a tisztességes eljáráshoz való jog sérelme. A sérelmet ugyanakkor jelen esetben csekély fokúnak ítélte a Testület, mivel a jogalapját tekintve jogszerű intézkedés nem járt jelentős jogkorlátozással, ilyen intézkedés foganatosítására a panaszos az előzetes rendőrségi tájékoztatás alapján számíthatott, és a panasztételhez alapvetően szükséges adatokhoz (így a rendőri azonosítószámokhoz) hozzájutott.

Zárójelben jegyzi meg a Testület, hogy a jelenleg hatályos Rtv. szerint az intézkedő rendőr beosztását és szolgálati helyét nem köteles közölni.

5. A panaszos panaszában sérelmezi azt is, hogy a rendőri intézkedés foganatosítása során a rendőrök az eseményről és személyéről videofelvételt készítettek.

Az Rtv. vonatkozó, 42. §-ában foglalt rendelkezései szerint „a Rendőrség a rendőri intézkedéssel, illetve az ellátott szolgálati feladattal összefüggésben az intézkedéssel érintett személyről, a környezetéről, illetőleg a rendőri intézkedés szempontjából lényeges körülményről, tárgyról képfelvételt, hangfelvételt, kép- és hangfelvételt (a továbbiakban: felvétel) készíthet”.

Jelen esetben, mivel a rendőri intézkedés jogszerűen történt, a felvétel készítésének, mint az előbbi intézkedést kísérő, ahhoz szorosan kapcsolódó, ugyanakkor az Rtv.-ben önállóan szabályozott intézkedésnek is fennálltak a jogszabályi követelményei, így tehát a felvétel elkészítésének jogalapja fennállt.

Az arányosság tekintetében a Testület ismételten utal arra, hogy a közelmúlt eseményeinek fényében legitim célnak tekinthetők a rendezvényekkel kapcsolatos jogsértő cselekmények elkövetőinek utólagos azonosíthatóságát és felelősségre vonását lehetővé tévő, illetve megkönnyítő intézkedések. Emiatt jelen esetben a Testület nem tekintette az arányosság követelményével ellentétesnek az intézkedés képfelvétellel való dokumentálását.

6. A panaszos sérelmezi azt is, hogy a két intézkedő rendőr öltözetén nem volt feltüntetve magyarul a „Rendőrség” szó, csak az angol „Police” felirat.

A Magyar Köztársaság Rendőrsége Öltözködési Szabályzatának kiadásáról szóló 12/2006 (IX. 27.) ORFK utasításban nem szerepel arra vonatkozó rendelkezés, hogy milyen feliratnak kell szerepelnie a gyakorló öltözeten vagy a speciális bevetési öltözeten. Ennek megfelelően e vonatkozásban normasértés sem állapítható meg. Ráadásul a panaszos azt nem is állítja, hogy a magyar nyelvű felirat hiánya miatt számára ne lett volna világos, hogy rendőri intézkedés folyik vele szemben, így részéről jog- vagy érdeksérelem nem mutatható ki.

Az ORFK utasítás alapján azonban a Testület úgy látja, hogy a gyakorló és a speciális bevetési öltözet vonatkozásában nincs megnyugtatóan rendezve az azonosító számok kötelező viselésének és a rendőri mivolt feltüntetésének kérdése, így e tekintetben – élve az Rtv. 6. §-ában foglalt felhatalmazásával – az utasítás módosítására irányuló javaslatot kíván tenni az országos rendőr-főkapitánynak.

IV.

Az Rtv. 93. §-ának (2) bekezdése értelmében a Testület az alapvető jogot csekély mértékben sértő intézkedéssel szemben előterjesztett panaszt az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez átteszi, illetve ha az áttétel ellen a panaszos panaszában előzetesen tiltakozott, az eljárást megszünteti.

Mivel a fent kifejtettek szerint a rendőri intézkedés alapvető jogot csekély mértékben sértett és a panaszos az áttétel ellen nem tiltakozott, a Testület a panasznak az intézkedést foganatosító szervhez való áttételéről döntött.

A panaszos panaszában kérte az intézkedő rendőrök adatait, az intézkedésről kiállított RK lapot és az intézkedésről készült videofelvételt is.

E kérések megítélésakor a Testületnek a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (a továbbiakban: Avtv.) és a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) rendelkezéseire kell figyelemmel lennie.

Elsődlegesen azt kell megvizsgálni, hogy ezen adatok tekintetében a Testület adatkezelőnek minősül-e. Az Avtv. 2. §-ának 8. pontja értelmében adatkezelő az a jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, amely az adatok kezelésének célját meghatározza, az adatkezelésre (beleértve a felhasznált eszközt) vonatkozó döntéseket meghozza és végrehajtja, vagy az általa megbízott adatfeldolgozóval végrehajthatja. A Testület, mint törvényben létrehozott, sajátos feladatokkal felruházott szervezet a rendőrség által rendelkezésére bocsátott adatok kezelésének célját, módját meghatározni jogosult, így az Avtv. értelmében adatkezelőnek minősül, tehát az adatok kiadására irányuló kéréseknek címzettje lehet.

A panaszos alapvetően kétféle adat kiadását kérte a Testülettől: saját személyes adatait (az RK lap és az igazoltatásról készült videofelvétel tekintetében), valamint a rendőrök személyes adatait, amelyek közérdekből nyilvános adatnak minősülhetnek.

E két kategóriára eltérő szabályozás vonatkozik ugyan, tekintve azonban, hogy az RK lap beszerzése iránt a Testület nem intézkedett, mivel a panasz elbírálásához az RK lapra szüksége nem volt, a videofelvételt pedig a rendőrség nem bocsátotta a Testület rendelkezésére, e két adathordozó vonatkozásában a Testület eleve nincs abban a helyzetben, hogy a panaszosnak az adatok kiadására vonatkozó kérelmével érdemben foglalkozzon.

Az eljáró rendőrök adataival kapcsolatban a következők rögzítése szükséges. Az Avtv. 19. §-ának (4) bekezdése szerint közérdekből nyilvános adat az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv vagy személy (a továbbiakban együtt: szerv) feladatkörébe tartozó ügyekben feladat- és hatáskörében eljáró személy feladatkörével összefüggő személyes adata, továbbá egyéb, közfeladatot ellátó személy e feladatkörével összefüggő személyes adata. Ezen adatok megismerésére e törvénynek a közérdekű adatok megismerésére vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.

Az intézkedő rendőrök vonatkozásában a feladatkörükkel összefüggő személyes adatnak – jelen eset vonatkozásában – azok az adatok minősülnek, amelyeknek megadását az Rtv. 20. §-a számukra kötelezővé teszi. Ezek a név és az azonosító szám.

Ezen adatok megismerhetőségének éppen az a célja, hogy a rendőri eljárással szemben előterjesztett panaszban vagy feljelentésben kellő konkrétsággal lehessen azonosítani az érintett rendőröket. Mivel ez a cél megfelelően érvényesül a név és az azonosító szám megadásával, nincs olyan ok, amely alátámaszthatóvá tenné a panaszos azon

igényét, hogy az intézkedő rendőrök születési idejét, lakcímét és édesanyjuk nevét megismerje. Ilyen ok hiányában pedig jogszerűtlen lenne, ha a Testület a panaszosnak kiadná ezen adatokat (amelyek ráadásul nem is állnak a Testület rendelkezésére, mivel azok beszerzésére a panasz elbírálásához nem volt szükség).

Budapest, 2009. január 21.

Dr. Kaltenbach Jenő
elnök

Dr. Féja András
testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
előadó testületi tag

Független Rendészeti Panasztestület